47
C
527
46101

AZ IGLÓI

ÁG. HITV. EV. FŐGYMNASIUM

ÉRTESITŐJE

AZ

A KIRÁLYI JÓZSEF MŰEGYETEM KÖNYVTÁRA

$187^{5}/_{6}$-diki tanévről.

KÖZLI:

PÁKH KÁROLY,

e. i. igazgató.

IGLÓN,
NYOMATOTT A TÁRSULATI KÖNYVNYOMDÁBAN
1876.

REV 98

REV 2010

ORSZÁGOS PEDAGÓGIAI
KÖNYVTÁR ÉS MÚZEUM

I.

Adatok a főgymnasium ez évi történetéhez.

A tanév ünnepélyes megnyitása 1874-dik szeptember 4-kén történt.

Ez évi munkásságunkat egy uj tanerővel gyarapodva kezdhettük meg. Az iglói ev. egyház ugyan is 1875. august. 26-án tartott gyülésében az iskolatanács ajánlatára *Zimann János* urat hivta meg tanárul egyelőre ideiglenesen egy évre. Ezen intézkedés következtében a mult évben teljesen félbeszakadt franczia nyelvtanitás is ujra megindult.

Egy másik személyi változást a tanári karban *Putsch Tobiás* ur távozása okozott, ki $187^2/_3$ óta 3 évig teljes buzgósággal vezettə tanintézetünkben a tornázást és énektanitást; de 1875-dik évi oktoberben az iglói m. kir. állami tanitóképezde gyakorlóiskolájának tanitójává történt kineveztetése következtetében főgymnasiumunktól bucsut vett. — A megürült állomásra az iglói egy ház *Schermann Samu* kőszegi tanitó urat választá, ki azonban működését csak a 2-dik félév elején kezdte meg. Megérkeztéig az ének tanitás szünetelt; a testgyakorlatok folytatására nézve pedig a tanári kar ugy intézkedett, hogy érettebb és a tornázásban kitünőbb tanulókat alkalmazott a gyakorlatok vezetésére, melyek mindannyiszor az illető osztálytanárok egyikének, vagy az igazgató jelenlétében tartattak.

Még egy más körülmény is megváltoztatta a tanitás rendes menetét. Közvetlenül a téli szigorlatok után ugyanis Dr. *Tavasi Lajos* tanár ur mély sajnálatunkra megbetegedett, s tartós gyengélkedése miatt a 2-dik félév egész tartama alatt szünetelni volt kénytelen. — A váratlanul beállt tanitási akadály elháritása végett az első félévi leczketervet a felsőbb osztályokban teljesen meg kellett változtatnunk. A Dr. Tavasi tanár úr által előadott tantárgyakat Guhr, Jeszenszky, Kuntz, Pákh és Zimann tanárok tanitották ideiglenesen a 2-dik félév végéig.

1875-dik októb. 18-kán nmltságu *Tréfort Ágoston* vallás és közoktatási minister úr az iglói államtanitóképezdét látogatván meg, ez alkalommal mltóságos gr. *Csáky Albin* szepesi főispán úr kiséretében főgymnasiumunkat is szerencséltette látogatásával, külön-külön megszemlelvén mind a nyolcz osztályt, melyekben azalatt a tanitás rendesen folyt.

A *téli szigorlatok* 1876. január 14-kétől 31-kéig tartottak.

A tanév 2-dik felét febr. 2-kán országos gyász között nyitottuk meg. Magyarország épen akkor Deák Ferencz ravatala körül állt, s minthogy iskolai ünnepélyünk e gyászal történetesen összeesett, meg nem tarthattuk azt anélkül, hogy a nemzet osztatlan fájdalmába bele ne vegyüljön a mi tanintézetünk gyenge szózata is ; nem anélkül, hogy a hála és kegyelet adóját le ne rójjuk azon férfiu iránt, ki az önzetlen tiszta hazaflságnak egyik legdicsőbb példányképe marad mindenkorra, a mely érzelmet, mint minden nemesb társadalmi törekvések s erények életőjét, már a zsenge ifjakban ápolni, tanintézetünk egyik legfontosb kötelességének tekinti. A haza jeleseinek tisztelete első lépés arra, hogy a tanulók idővel ezek erényeit is kövessék.

A *nyári szigorlatok* hét osztállyal junius 17-től junius 23-káig folytak ; a megvizsgált tanulók jun. 24-kén a délelőtt tartott *zárünepély* után elbocsáttattak.

A tanulók *szorgalmi állapotát* részletesen kimutatja a VI. szám alatti táblázat. Itt általánosan megjegyezzük, hogy a megvizsgáltak 28 %-ka jeles, 63 % középszerü és 9 % csekély haladást tett. Pótvizsgára utasittatott 31, (a mult évben 36), osztályismétlésre 9 (a mult évben 32).

A tanórák látogatását gyakran megzavarták a betegségek. Tartós betegség miatt több tanuló kénytelen volt hosszabb időn át otthon szünetelni ; sőt egy gyászosb esetünk is volt, mert Góth Elemér, III. osztálybeli tanulót, épen ujév napján kisértük örök nyughelyére. Legtöbb mulasztás novemb. és május hónapokra esett, és aránylag a legtöbb a VIII. osztályra, legkevesebb a IV-re. Általában egy-egy tanulóra 24 óra mulasztás esett (a mult évben 25).

A természettudományi ismeretek gyarapitása végett egyes tanárok vezetése alatt történni szokott *kirándulásoknak* az időjárás a lefolyt évben nem volt kedvező. Összesen 7 kirándulás történt és pedig 2 *Geyer* tanár alatt V-dik és VI. osztálybeli tanulókkal Porácsra és a Tátrafüredi a völgyekbe, 5 pedig *Róth* tanár vezetése alatt kiválólag II. osztálybeliekkel Igló környékén és a tatárjárás idejéből emlékezetes „Lapis refugii“-ra.

Tekintettel *a tanulók magaviseletére iskolán belül és kivül* felemlitendő, hogy a legnagyobb részben jó viseletü tanulók mellett, voltak olyanok is, kiket szigorubb büntetésekkel is kellett kötelességök teljesitésére és az iskolai rendszabályok szemmeltartására szoritani; sőt a tanév első felében 6 tanuló az iskolai törvények gyakori áthágása miatt tanintézetünkből távozni volt kénytelen.

II.

Az iskola-tanács tagjai $187^{5}|_{6}$-ban.

Münnich Adolf, iskola felügyelő, a tanács elnöke.
Jantner Bernát, második isk. felügyelő és helyettes elnök.
Topscher György, egyház felügyelő.
Fábry János, XIII. városi alesperes és helybeli lelkész.
Gotthard Albert.
Langsfeld Ede.
Mikolay János.
Scherfel Tivadar.
Ujlaki Jenő.
A főgymnasium tanárai és
A helybeli ev. népiskola tanitói.

III.

Tanári személyzet.

Folyószám	A tanár neve	Tanárkodási éveinek száma az igl. gymnasiumban	Tantárgy melyet tanitott	Hetenkinti óráinak száma	Észrevételek
1	Geyer Gyula	5	természettud. IV. V. VI. . 9 magyar és német ny. III. . 5 történ. és mennyiségt. III. . 6	20	osztálytanár a III-ban, a tanári tanácskozmányok jegyzője.
2	Gúhr Márton	11	latin V. VI. . . 12 görög VI. . . 4 német a VI. és a német önképző körben . . . 4 történelem 3	23	osztálytanár a VI-ban, a német önképzőkör elnöke, és az iskolai tanács jegyzője.
3	Jermy Gusztáv	13	mennyiségt. V. VI. VII. VIII. 10 természettud. VII. VIII. . 8	18	oszt. tanár a VIII-ban, a gymn. muzeum őre, és gymn. pénztárnok.
4	Jeszenszky Pál	10	latin III. IV. . . . 12 vallástan III. IV. . . 4 magyar a IV. és a magyar önképző körben . . 4 tót nyelv a III. IV. . . 2	22	osztálytanár a IV-ben, és a magyar önképzőkör elnöke.
5	Kövi Imre	14	rajz I—VIII. . . . 10 mennyiségt. és ném. IV. . 6 természettud. III. . . 2 szépirás I. II. és gyorsirás VI. 3	21	a rajztár őre és a gyorsirási kör elnöke.
6	Kuntz Ödön	14	görög V. VII. VIII. . . 12 vallástan VII. VIII . . 4 német nyelv V. . . . 3	19	osztálytanár az V-ben.
7	Pákh Károly	20	történelem VI. VII. VIII. . 10 magy. ny. és irod. V. VI. VIII. 6	16	e. i. igazgató és könyvtárőr.
8	Payer Jenő	12	német és magyar I. II. . 12 mennyiségtan I. II. . 6 földrajz I. 3	21	osztálytanár az I-ben.
9	Róth Márton	6	latin I. II. . . . . 10 vallást. és term.-rajz I. II. . 8 földrajz II. 3	21	osztálytanár a II-ban és tápintézeti gondnok.
10	Schermann Samu	1/2	tornázás I—VIII. . . 8 ének I—IV. és a dalkörb. . 5	13	a dal és zenekör elnöke
11	Dr. Tavasi Lajos	21	latin és német VII. VIII. . 13 bölcsészet VIII. . . 2	15	az I. félévben oszt. tanár a VII-ben.
12	Zimann János	1	bölcsészet és magyar VII. . 4 vallástan V. VI. . . 4 földr. és történelem . . 3 franczia nyelv . . . 9	20	a II. félévben oszt. tanár a VII-ben.

IV.

Az $187^{5}/_{6}$-ban követett tanterv átnézete

a heti óraszámot tekintve.

Osztály	Tantárgyak																
	vallástan	latin nyelv	görög	magyar	német	tót	földrajz és tört.	mennyiségtan	természettud.	bölcsészet	rajz	szépirás	gyorsirás	tornázás	ének	franczia	
I.	2	5	—	3	3	—	3	3	2	—	2	1	—	2	2		
II.	2	5	—	3	3	—	3	3	2	—	2	1	—				
III.	2	6	—	2	3	1[1]	3	3	3	—	2	—	—	2	1		
IV.	2	5	—	3	3	1[1]	3	3	3	—	2	—	—				
V.	2	6	4	2	3	—	3	3	3	—		—	—	2		9	
VI.	2	6	4	2	3	—	3	3	3	—	2[2]	—	1				
VII.	2	6	4	2	2	—	4	3	2	2		—	—	2			
VIII.	2	5	4	2	2	—	3	1	6	2		—	—				
Önképző körök	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2		
Összesen	16	43	16	20	23	2	25	22	24	4	10	2	2	8	5	9	= 231

1) Csak a szepesmegyei tanulókra nézve kötelezett.
2) A felgymnasiumban mint szabad tantárgy.

V.

A gymnásiumi osztályok.

I. OSZTÁLY.

Osztálytanár: PAYER JENŐ.

a) Tanulók.

1. *Barányi Kálmán* á. h. Igló, Szepes.
Béler Gusztáv á. h. Olaszi, Szepes.
Bojtos Sándor á. h. Igló, Szepes.
Breznyák Ede r. k. Szmizsán, Szepes.
5. *Bujnovszky Antal* r. k. Igló, Szepes.
Czink Venczel r. k. Igló, Szepes.
Dürner Sándor á. h. Igló, Szepes.
Édes Gyula h. h. Bába, Borsod.
Erőssy Oszkár á. h. N.-Hniletz, Szep.
10. *Fáy Elek* r. k. Felső-Méra, Abauj.
Fedor István r. k. Igló, Szepes.
Fejér Béla h. h. Nyiregyh., Szabolcs.
Fodor Andor h. h. Aranyos, Borsod.
Fülöp Sándor h. h. Báj, Szabolcs.
15. *Garay László* á. h. Wagendrűszel, Szepes.
Gavulics Ede r. k. Krompach, Szep.
Gellák László r. k. Komarócz, Szep.
Geyer Miklós á. h. Igló, Szepes.
Glósz Béla r. k. Eger, Heves.
20. *Goldberger Henrik* izr. Csütörtökfalva, Szepes.
Goldlust Jakab izr. Igló, Szepes.
Gorek Gyula r. k. Igló-Huta, Szepes.
Gröber Károly r. k. Mohi puszta, Borsod.
Hágeter Adolf á. h. Wagendrüssel, Szepes.
25. *Hatvany László* h. h. Ladmacz, Zemplén.
Hodobay Ernő g. k. Stefanócz, Zemplén.
Hönsch Árpád á. h. Nádasd, Borsod.
Jedlicska Jenő á. h. Valkány, Torontál.
Kaill Álmos á. h. Hollópatak, Szepes.
30. *Klein Fridrik* á. h. Igló, Szepes.
Klein Béla izr. Igló, Szepes.
Kovács Béla h. h. Mező-Vári, Bereg.
Kozska János á. h. Igló, Szepes.
Köhler Lajos á. h. Igló, Szepes.
35. *Körössy Pál* h. h. Vás. Namény Bereg.
Kubinyi Béla á. h. Ujvár, Liptó.
Kuncz Fridrik r. k. Budapest.
Leszkay Gyula r. k. B. Sz.-Márton, Bihar.
Leukanics Antal g. k. Závadka, Szep.
40. *Luby Kálmán* á. h Ujvár, Liptó.
Martzy Imre á. h. Igló, Szepes.
Mikecz István, h. h. Gáva, Szabolcs.
Nagy Barna, h. h. Barabás, Bereg.
Nosz Gyula á. h. Igló, Szepes.
45. *Pálka László* á. h. Felka, Szepes.
Picze János á. h. Igló, Szepes.
Platthy Zoltán á. h. Kosztolán, Bars.
Prihradny Elek á. h. Igló, Szepes.
Ratvay Lipót r. k. Igló, Szepes.
50. *Reitermacher Béla* á. h. H. Kércs, Abauj.
Roskovics Béla r. k. Igló, Szepes.
Róth István á. h. Wagendrüszel, Szepes.
Scherfel Aladár á. h. Igló, Szepes.

Schrantz Szilárd á. h. Wagendrüszel, Szepes.

55. *Standhaft János* r. k. Miskolcz, Bors.

Szlaninko Ede r. k. Igló, Szepes.

Szmrekovszky Endre g. k. N.-Mihály, Zemplén.

Szommer Bernát r. k. Igló, Szepes.

Sztanik István á. h. Igló. Szepes.

60. *Szuhay József* h. h. Naprágy, Gömör.

Trunik Andor r. k. Igló, Szepes.

Váradi Sándor h. h. Czigand, Zemplén.

Vásárhelyi Adorján h. h. Köbölkut, Bihar.

Wéber Lajos á. h. Igló, Szepes.

65. *Wichmann Gyula* á. h. Igló, Szepes.

Magántanulók:

Bán Zsigmond h. h. T. Füred, Heves.

Kreichel Artúr á. h. Wagendrüszel, Szepes.

Kimaradt:

Brosko Mihály á. h. Illésfalva, Szep.

b) Előadott tantárgyak.

1) *Vallástan,* het 2 óra. Kézi könyv: Schwarz „Grundriss der christlichen Lehre.“ — A vallás lényege, a különféle vallások, a kijelentés, isten mint alkotó, kormányzó, törvényhozó; a 10 parancsolat, az ember méltósága, természete, rendeltetése, bünbeesés. Válogatott egyházi énekek magyarázata és emlékelése. Tanitotta *Róth.*

2) *Latin nyelv,* 5 óra. K. k. Schultz. A nevek és igék szabályos alakjai; — elemezés, forditások latinból és latinra. Tisztázatok. *Róth.*

3) *Magyar nyelv,* 3 óra. K. k. Csink. Olvasási, irási, forditási gyakorlatok magyarból és magyarra; név és igeragozás; válogatott szavalmányok magyarázata, emlékelése, előadása. — Tisztázatok. *Payer.*

4) *Német nyelv,* 3 óra. K. k. Lüben IV. olv. k.- Szó- és mondattan; válogatott olvasmányok elemzése, begyakorlása, előadása. Irálygyakorlatok. Tisztázatok. *Payer.*

5) *Mennyiségtan,* 3 óra. I. félévben számtan: a 4 alapmüvelet közönséges és tizedes törtekkel, a metrikus rendszer. — II. félévben mértan: pont, vonal, szög, három-, négy és sokszög, a számtan ismétlésével. Kézikönyv nélkül. *Payer.*

6) *Földrajz,* 3 óra. K. k. Schwicker. Mértani és természettani földrajz, különös tekintettel annak hegy- és vizrajzi részére. Térképek rajzolása. *Payer.*

7) *Természetrajz,* 2 óra. K. k. Pokorny. Állattan: 80 gerinczes és 20 gerincztelen állat ismertetése és leirása; az állati test külső és belszerkezete. Rovargyüjtés. *Róth.*

8) *Rajz,* 2 óra. Rajzolás sodronyminták után; távlati rajzolás Troschel I—VI. táblai után; levelek Scheffer után. Házi gyakorlatul Hermes mintái. *Kövi.*

9) *Szépirás,* het. 1 óra. Magyar és német folyóirás Lövényi ütemmódszere alkalmazásával. *Kövi.*

10) *Ének,* 2 óra, a II. osztállyal egybekapcsolva. Kóta ismertetés, kéthangu dalok begyakorlása. *Schermann.*

11) *Tornázás,* 2 óra, a II. osztállyal egybekapcsolva. Szabad- és rendgyakorlatok, és szertornázás. *Schermann.*

Az osztály heti tanóráinak száma 28.

II. OSZTÁLY.

Osztálytanár: RÓTH MÁRTON.

a) Tanulók.

1. *Bartholy István* á. h. Igló, Szepes.
Bartholy Lajos á. h. Igló, Szepes.
Bartsch János á. h. Igló, Szepes.
Berger Tóbiás izr. K. Hnilecz, Szep.
5. *Erőssy Géza* á. h. N. Hnilecz, Szep.
Fassinger Rezső á. h. Wagendrüszel, Szepes.
Fáy Kálmán r. k. Felső-Méra, Abauj.
Firley Vilmos r. k. N. Mihály, Zemplén.
Fried Samu izr. Iglò, Szepes.
10. *Gróo Árpád* á. h. Igló, Szepes.
Gura János á. h. Wagendrüszel, Szepes.
Haffner Gyula á. h. Tokaj, Zemplén.
Häuszer Lajos r. k. Igló, Szepes.
Hellenstein A. izr. K. Hnilecz, Szepes.
15. *Hoffmann Artur* izr. Ujvár, Liptó.
Hofmann Alfréd r. k. Igló, Szepes.
Horovicz Izidor izr. Göncz, Abauj.
Horváth Ákos h. h. Álmosd, Bihar.
Husenitza Mihály r. k. Igló, Szepes.
20. *Jeszenszky Pál* á. h. Igló, Szepes.
Karácson Zsigmond h. h. Földes, Szabolcs.
Keleti Aladár r. k. Maklár, Heves.
Klein Alfréd r. k. Igló, Szepes.
Klein Henrik izr. Igló, Szepes.
25. *Klein Kálmán* r. k. Igló, Szepes.
Klug Lajos á. h. K. Hnilecz, Szepes.
Kondor Ferencz h. h. L. Bénye, Zemplén.
Kosáry Ede á. h. Olaszi, Szepes.
Kossányi Géza, á. h. Ujvár, Liptó.
30. *Kuncz Győző* r. k. Budapest.
Krompach Szilárd á. h. Igló, Szepes.
Leukanics Ágost g. k. Závadka, Szepes.
Lukovics Attila r. k. Vöröskő, Gömör.
Majunke Gábor r. k. Szombat-Szep.
35. *Mattausch Tivadar* r. k. Szmizsán, Szepes.
Mózer Kálmán r. k. Ruttka, Turócz.
Nagy Albert h. h. Szántó, Abauj.
Nahalko György, r. k. Igló, Szepes.
Negrey Jakab g. k. Igló, Szepes.
40. *Neogrády Árpád* r. k. Balog, Gömör.
Neogrády Kálmán r. k. Káposztafalva, Szepes.
Plander Gyula á. h. Wagendrüssel, Szepes.
Platthy Béla á. h. Kosztolán, Bars.
Pollák Mór izr. Igló, Szepes.
Puky István h. h. Zsujta, Abauj.
45. *Rácskay Gyula* r. k. Torna, Torna.
Roxer Hugo á. h. Gölnitzbánya, Szepes.
Sárkány János á. h. Kis-Körös, Pest.
Spitzkopf János á. h. Igló, Szepes.
50. *Steller Sándor* á. h. Várallja, Szepes.
Szmrekovszky Cyrill g. k. Kolbása, Zemplén.
Szobonya István r. k. N. Károly, Szatmár.

Szontágh Antal unit. Dolyán, Nógrád.
Tarnószky Istrán r. k. Enyiczke, Abauj.
55. *Teltsch Adolf* izr. Hibbe, Liptó.
Tomka Miklós h. h. N. Kinizs, Abauj.
Trompler János á. h. Szmizsán, Szepes.
Ujlaki Miklós á. h. Igló, Szepes.
Vizsnyovszky Károly á. h. Okolicsna, Liptó.
60. *Windt Adolf* á. h. Igló, Szepes.
Windt Imre á. h. Igló, Szepes.

Magántanulók:

Freyseysen Pál á. h. Gulács, Bereg. *Meghalt.*
László András h. h. Uj Fehértó, Szabolcs.
Plichta Barna h. h. Losoncz, Nógrád.
Tóth István h. h. Debrecen, Bihar.

Kimaradt:

Kochanovszky Sándor r. k. Ungvár, Ung.
Somogyi Gyula h. h. Gyulaháza. Szabolcs.
Sütő Mihály h. h. Barkasz, Bereg.

b) Tantárgyak.

1) *Vallástan,* 2 óra. K. k. Schwarz. „Grundriss der christ. Lehre.“ — A christologia; a hegyi beszéd, Jézus 20 példázata; a sz. lélek; az egyház lényege, az ima, a prédikálás, a szentségek; a különféle egyházak; a protestans vallás lényege; — válogatott egyházi énekek. *Róth.*

2) *Latin nyelv,* 5 óra. K. k. Schultz. Lat. Sprachlehre, Uebungsbuch. A rendes alakok ismétlése mellett a rendhagyó declinatio; comparatio, pronomen, numerale; a rendhagyó igék begyakorlása s a szótan befejezése; fordítások latinból és latinra, a gyakorlatok száma 40; — azonkivül következő 5 mese megmagyarázva és emlézve: accipiter et columbae, grus et pavo, viator et colubra, vulpes et uva, venter et membra. — Tisztázatok. *Róth.*

3) *Magyar nyelv,* 3 óra. K. k. Csink I. Fordítási gyakorlatok magyarból németre és viszont; szó- és mondattan, ragozás; válagatott olvasmányok elemzése betanulása és előadása. Irály gyakorlatok, tisztázatok. *Payer.*

4) *Német nyelv,* 3 óra. K. k. Lüben, Lesebuch IV. Szó- és mondattan. Olvasmányok elemzése, betanulása, előadása. Irálygyakorlatok, tisztázatok. *Payer.*

5) *Földrajz és történelem,* 3 óra. I. félévben földrajz, K. k. Schwicker. A természettani földrajz részletesen, a többi földrészeké vázlatosan; térképek rajzolása. — A II. félévben történelem. K. k. Kapp. Ókor keleti kulturnépek, görögök és rómaiak, időszerü földrajzzal. *Róth.*

6) *Mennyiségtan,* 3 óra. K. k. nélkül. A számtanból: viszony, arány, hármas szabály, kettes szabály, kamatszámitás, olasz gyakorlat, a méter rendszer. — A mértanból: kerület, terület, Pythagoras tantétele, az egyenes vonalu alakok átváltoztatása, egyenlő részekre való osztása és a 3-, 4-, és sokszögek hasonlósága. *Payer.*

7) *Természetrajz,* 2 óra. Pokorny. Ásványtan. 120 ásvány bemutatva és részben leirva, ásványgyüjtés. — Növénytan: száznál több növény bemutatva és ismertetve. A növény részei; a Linnéféle rendszer; növénygyüjtés, kirándulások *Róth.*

8) *Rajz,* 2 óra. A görög oszloprend, diszitmények; — távlati rajz és az emberi arcz részei, Troschel szerint. *Kövi.*

9) *Szépirás,* 1 óra. Magyar és német folyóirás Lövényi ütemmódszerének alkalmazásával *Kövi.*

10) *Ének,* 2 óra
11) *Tornázás,* 2 óra } egybekapcsolva az I. osztállyal. *Schermann.*

11) *Francia nyelv* mint szabad tantárgy, het. 2 óra. *Zimann.*

Heti tanóra 28.

III. OSZTÁLY.

Osztálytanár: GEYER GYULA.

a) Tanulók.

1. *Amster Lajos* izr. Igló, Szepes.
Clauder Kálmán á. h. Gölnitzbánya, Szepes.
Clauder Rezső á. h. Gölniczbánya, Szepes.
Csiszárik Fülöp gör. kath. Závadka, Szepes.
5. *Deák Gyula* h. h. T. Keszi, Borsod.
Demuth Gusztáv á. h. Szomolnok, Szepes.
Dubay József gör. kath. Mikóháza, Abauj.
Dzubay Miroszlav g. k. Szerednye, Ung.
Engel Lajos á. h. Igló, Szepes.
10. *Fabinyi Lajos* Jolsva, Gömör.
Fest Viktor á. h. Várallya, Szepes.
Fráter Sándor, helv. h. B. Terebes, Bihar.
Gacsal Sándor h. h. T. Füred, Heves.
Glós Barna á. h. Szalócz, Gömör.
15. *Glósz Dezső* á. h. Jolsva, Gömör.
Grajziger Géza á. h. Igló, Szepes
Grimm Károly á. h. Igló, Szepes.
Gröber József r. k. Mohi puszta, Borsod.
Gurdélyi Géza r. k. Kassa, Abauj.
20. *Holéczy Sándor* á.h. Telgárt, Gömör.
Kauffmann Béla, á. h. Gölniczbánya, Szepes.
Kellner Károly á. h. Igló, Szepes.
Kiss Ferencz h. h. Berete, Abauj.
Klein Sándor, izr. Igló, Szepes.
25. *Kmeth Lajos* á. h. Igló, Szepes.
Kölcsey István h. h. Cseke, Szatmár.
Kossányi Béla á. h. Ujvár, Liptó.
Kovács Gábor h. h. Téglás, Szabolcs.
Krivoss Árpád ág. hitv. Kir. Lehota, Liptó.
30. *Langsfeld Gusztáv* á. h. Dobsina, Gömör.
Leszkay János r. k. B.-Sz.-Márton, Bihar.
Lingsch Albert á. h. Igló, Szepes.
Madarassy Jenő h. h. Vetés, Szatmár.
Marschalko Gyula, á. h. Igló, Szepes.
35. *Neumann Lajos* izr. Szobráncz, Ung.
Nosz Lajos á. h. Igló, Szepes.

Okruczky Árpád h. h. K. Tárkány, Zemplén.
Papp Imre h. h. Hidvég-Ardó, Torna.
Peschko Miksa á. h. Felka, Szepes.
40. *Pitonyák János* r. k. Igló, Szepes.
Pollacsek Mór izr. Igló, Szepes.
Pollak Mór izr. Igló, Szepes.
Pollak Reszö izr. Káposztafalva, Szepes.
Puskás Pál r. k. Sály, Nógrád.
45. *Rajter Károly* á. h. Igló, Szepes.
Remjasovszky Mih. r. k. Szmizsán, Szepes.
Rosenthal Gyula izr. K.-Hnilecz, Szepes.
Schön Zsigmond izr. Várallya, Szepes.
Schulek Béla á. h. Olaszi, Szepes.
50. *Schwartz Béla,* á. h. Igló, Szepes.
Sigmund Jakab izr. Sz.-Miklós, Liptó.
Szabó Ferencz h. h. Irota, Borsod.
Szabó Kálmán r. k. Szuhogy Borsod.
Szentistványi Béla á. h. Gölniczbánya, Szepes.
55. *Szmrekovszky György* g. k. N-Mihály, Zemplén.
Szmrecsányi János á. h. Okolicsna, Liptó.
Sztupka József r. k. Eger, Heves.
Tervey Elek h. h. Kinizs, Abauj.
Timár József helv. hitv. Hosszuláz, Zemplén.
60. *Tomcsányi Vendel* á. h. Draskócz, Turócz.
Tornay Gyula r. k. Radautz, Bukovina.
Trattner Sándor izr. Odorin, Szepes.
Vasady Ferencz h. h. Budapest.
Veres Elek h. h. Onga, Abauj.
65. *Windt Ákos* á. h. Igló, Szepes.
Zathureczky Kornél ág. h. Polgár, Szabolcs.

Meghalt:

Góth Elemér r. k. Eger, Heves.

Magántanulók:

Beniczky Barna r. k. Beregszász.
Czirbusz Géza r. k. Lőcse, Szepes.
Jármy Imre h. h. Laskod, Szabolcs.
Nánási Gábor helv. hitv. Debreczen, Bihar.
Somogyi Imre h. h. Debreczen, Bihar.

b) Tantárgyak.

1) *Vallástan,* 2 óra. kk. Palmer. Egyháztörténet, 4 korszak, az egyház alapitásától a legujabb időkig. *Jeszenszky.*

2) *Latin nyelv,* 6 óra. K. k. Schultz latin nyelvtana. A mondat részeinek egyezése, esettan, forditások latinból és latinra. Phaedrusból 25 mese; Cornéliusból: Aristides, Cimon, Agesilaus életrajza elemezve és emlékelve; hasonlóképen nehány Colloquium és gnóma. *Jeszenszky.*

3) *Magyar nyelv,* 2 óra. K. k. Baráth olv. k. I. Az egyszerü, bővitett, összevont és összetett mondat alakjai gyakorlatilag tárgyalva, körmondatok megfelelő irálygyakorlatokkal. 16 részint költői, részint prózai olvasmány, nyelvtani és tárgyilagos elemzése, forditása, emlékelés és előadása. — Házi dolgozatok. *Geyer.*

4) *Német nyelv,* 3 óra. K. k. Lüben és Nacke V. 13 olvasmány tárgyilagosan és nyelvtanilag fejtegetve emlékelve és előadva. — A mondatok különféle nemei számos példán begyakorolva, az irásjelek alkalmazása főtekintettel a körmondatokra.

A kezdő magyar-ajkuak 15 válogatott prózai és költői darabon gyakorolták a nyelv formáit és fordítási képességöket. — Minden két hétben egy házidolgozat. *Geyer.*

5) *Földrajz és történelem,* 3 óra. K. k. Kapp. A közép uj- és legujabb kor nevezetesb eseményei. Térkép rajzolás. *Geyer.*

6) *Mennyiségtan,* 3 óra. Mocnik és Kroymann nyomán: a betüszámtan 4 alapmüveleteinek elemei, hatványozás, gyökvonás; — a kör és a körhöz hasonló idomok. *Geyer.*

7) *Természettani földrajz,* az I. félévben, 2 óra. Greguss Gyula nyomán füzetekből. *Kövi.*

8) *Vegytan,* a II. félévben, 2 óra, füzetek szerint. Az elemek és azoknak leggyakrabban előforduló összeköttetése; — kisérletekkel *Kövi.*

9) *Rajz,* 2 óra. Távlati rajzolás, és az emberi fej részei Troschel táblái nyomán. *Kövi.*

10) *Testgyakorlat,* 2 óra. Szabad- és szertornázás. *Schermann.*

11) *Ének,* 1 óra. Kóta ismertetés, kéthangu dalok begyakorlása.

12) *Tót nyelv,* 1 óra. (Csak azon tanulókra kötelezett tantárgy, kik Szepesmegyeiek). A név és ige alakjai, fordítási gyakorlatokkal. *Jeszenszky.*

13) *Franczia nyelv,* mint szabad tantárgy. Hetenk. 2 óra. *Zimann.*

A köt. heti tanórák száma 26, illetőleg 27.

IV. OSZTÁLY.

Osztálytanár: JESZENSZKY PÁL.

a) Tanulók.

1. *Balogh Szilárd* g. k. Klokocsó, Ung.
Baloghy Farkas á. h. Pencz, Nógrád.
Bobko József á. h. Igló, Szepes.
Brüderlein Kálm. r. k. Igló, Szepes.
5. *Csiszárik Márton* g. k. Závadka, Szepes.
Dóczy József h. h. Debreczen, Bihar.
Dobozy István helv. hitv. Gesztely, Zemplén.
Dobronoky László h. h. Torna,
Domen Béla r. k. Finke, Borsod.
10. *Fényes Dezső,* h. h. B. Ujfalu, Bihar.
Fesztóry János gör. kath. Velejte, Zemplén.
Finkey Pál h. h. S.-Patak, Zemplén.
Firmann Frigyes á. h. Istvánhuta, Szepes.
Fischer Dávid izr. Sz.-Miklós, Liptó.
15. *Förster Gyula* á. h. Olaszi, Szepes.
Heuffel Sándor á. h. Miskolcz, Borsod.
Kálniczky Gyula h. h. S.-A.-Ujhely, Zemplén.
Keleti Dezső r. k. Maklár, Heves.
Komjáthy István helv. hitv. Szántó, Abauj.
20. *Komlóssy Bertal.* h. h. Komlós, Bereg.
Krompaszky Ede á. h. Igló, Szepes.
Lángh Frigyes á. h. Béla, Szepes.
Langsfeld Géza á. h. Igló, Szepes.
Lechnitzky István á. h. Igló, Szepes.
25. *Linkesch János* ág. h. Szomolnok, Szepes.
Lipschitz Ádám izr. Igló, Szepes.
Matyasofszky János r. k. Igló, Szepes.

Mózer Gusztav r. k. Igló, Szepes.
Nadányi Károly h. h. B.-Ujfalu, Bihar.
Neubauer Gyula r. k. Igló, Szepes.
Olajos Pál h. h. Gesztely, Zemplén.
Paksi Endre h. h. Gyüre, Szabolcs.
Pallagi János róm. kath. Királynép, Abauj.
Pasztélyi Gyula gör. kath. Bacsko, Zemplén.
Péchy Imre h. h. N.-Bánya, Szatmár.
Perlstein Jakab izr. Igló, Szepes.
Remenyik Ede á. h. Jolsva, Gömör.
Steller Gyula á. h. Várallya, Szepes.
Sütő József, h. h. Barkaszó, Bereg.
Szilágyi Gyula h. h. F. Dobsza, Abauj.
Szomor Károly á. h. Jolsva, Gömör.
Sztupka János r. k. Eger, Heves.
Tavasi Lajos ág. hitv. Oláhpatak, Gömör.
Tolnay Gyula h. h. Szala, Abauj.
Várady Géza h. h. Torna, Torna.
Vécsey János helv. h. Szendrő-Lád, Borsod.
Vichmann Ede á. h. Igló, Szepes.
Windt Dezső á. h. Igló, Szepes.
Wirtzfeld Béla h. h. Kúnhegyes, N.-Kunság.
Zavaczky Béla r. k. Igló, Szepes.

Kimaradt:

Keppel Knight Robert á. h. Igló, Szepes.
Wilfinger Sándor á. h. Budapest.

b) Tantárgyak.

1) *Vallástan*, 2 óra. K. k. Palmer. Keresztyén- hit- és erkölcstan. — A szentirásból különösen a hegyi beszéd, Pál, ap. korint. I. lev. 13. rész, a parabálók magyarázata. *Jeszenszky.*

2) *Latin nyelv*, 6. óra. K. k. Schultz. Különösségek a név- mások és melléknevek használatánál, módtan, syntaxis particularum; accusativus cum infinit.. ablat. absol., gerundium és supinum használata, fordítási gyakorlatokkal. Phaedrusból 20 mese, Corneliusból Miltiades és Themistocles életrajza, a Historia Romanorumból Romulus uralkodása — magyarázva, elemezve és emlékelve. Továbbá colloquiumok és gnómák. *Jeszenszky.*

3) *Magyar nyelv*, 3 óra. K. k. Varga mondattana, az irály elemei. Válogatott olvasmányok tárgyilagos és mondattani fejtegetése, betanulása és szavalása. Irálygyakorlatok, levelek és a legszükségesebb polg. ügyiratok szerkeztése. *Jeszenszky.*

4) *Német nyelv*, 3 óra. K. k. Lüben és Nacke V. prosodia és metrika füzetekből. — A magyar ajkuakkal fordítási gyakorlatok. — Költemények emlékelése és szavalása. Irálygyakorlatok. *Kövi.*

5) *Földrajz és történelem*, 3 óra. Magyarország földrajza Hauke nyomán. A magyarok története Dirner-Hanthó K. k. szerint II. József koráig. *Zimann.*

6) *Természettan*, 3 óra. Greguss Gyula K. k. nyomán. A testek által. tulajdonságai, a hőről, a testek súlya és mozgása, hang, delejesség, villanyosság és fény. *Geyer.*

7) *Mennyiségtan,* 3 óra. A számtanból: összetett arányok és azok alkalmazása, I-sö foku egyenletek egy ismeretlennel. A tömörmértanból: vonalok és lapok a térben, a mértani testek tulajdonságai és hálói, a testek felületének és köbtartalmának kiszámitása. *Kövi.*

8) *Rajz,* 2 óra. Mértani rajz, ábrázoló mértan, árnytan, távlattan. — Szabad kézi rajz Hermes mintái után. *Kövi.*

9) *Ének,* 1 óra, a III. osztálylyal egybekapcsolva. *Schermann.*

10) *Tornázás,* 2 óra, a III. oszt. egybekapcsolva. *Schermann.*

11) *Tót nyelv,* 1 óra (csak a Szepes megyei növendékekre kötelezett), válogatott olvasmányok nyelvtani elemzése; forditási gyakorlatok. *Jeszenszky.*

12) *Franczia nyelv,* 2 óra, mint szabad tantárgy. *Zimann.*

A heti tanórák száma 27, illetőleg 28.

V. OSZTÁLY.

Osztálytanár: KUNTZ ÖDÖN.

a) Tanulók.

1. *Bakó Gábor* h. h. Hete, Bereg.
Bársony György h. h. Gelej, Borsod.
Bartha Béla h. h. Sáj, Szatmár.
Cziganyi Béla h. h. Csobaj, Szabolcs.
5. *Dézsi Ferencz* r. k. Mád, Zemplén.
Ember Béla h. h. Vajnág, Mármaros.
Erdőhegyi Kálmán h. h. Gyüre, Szabolcs.
Ficker Antal r. k. Igló, Szepes.
Folgens Kornél á. h. Sztrázsa Szepes.
10. *Francz Vilmos* á. h. Felka, Szepes.
Fráter Imre h. h. Margita, Bihar.
Gönczy Béla h. h. Beregszász.
Görgey Ernő á. h. Toporcz, Szepes.
Herczogh Arnold izr. Sz.-Miklós, Liptó.
15. *Hönsch Artur* ág. hitv. Istvánhutta. Szepes.
Jacz Zeno r. k. Pohorella, Gömör.
Jámbor Árpád h. h. Sámson, Bihar.
Jermy Frigyes á. h. Igló, Szepes.
Kelényi Sándor h. h. Munkács, Bereg.
20. *Kiss Lajos* h. h. Abaujvár.
Kocsis János r. k. Diósgyőr, Borsod.
Kolonay Gyula h. h. Morva, Zemplén.
Koncz János, h. h. V.-Námény, Bereg.
Kovács Elek helv. hitv. Nyiregyháza, Szabolcs.
25. *Körössy Sándor* h. h. Námény, Bereg.
Kriston Gábor h. h. Kemecse, Szabolcs.
Kriston Sánd. h. h. Kemecse, Szabolcs.
Kux Adolf izr. Ujvár, Liptó.
Mihalovics Jenő, g. k. Jósza, Ung.
30. *Morgen István* r. k. Torna.
Muraközy László h. h. Debreczen,
Muraközy László h. h. Debreczen, Bihar
Nadányi Gyula h. h. P. Kovácsi, Bihar.
Neogrády Antal r. k. Balog, Gömör.
Neogrády Lajos r. k. Káposztafalva, Szepes.
35. *Plichta Aladár* h. h. Losoncz, Nógrád.
Pogány Menyhért h. h. Margita, Bihar.
Schimscheimer Aurél ág. hitv. Poprád, Szepes.
Szabó Antal r. k. Mohi puszta, Borsod.
Szabó József, h. h. Székelyhid, Bihar.
40. *Szalay Gyula* r. k. Nádasd, Borsod.
Schulek Kálmán á. h. Olaszi, Szepes.
Sóltz Zoltán á. h. Igló, Szepes.

Sólyom L. h. h. P.-Ladány, Szabolcs.
Sütő Pál h. h. Barkaszó, Bereg.
45. *Szilágyi Gustáv* h. h. F.-Dobsza, Abauj.
Szirmay Ándor ág. hitv. Nátafalva, Zemplén.
Sszmrekovszky János g. k. Kolbása Zemplén.
Teszák Rezső á. h. Breznób., Zólyom.
Tóth Béla h. h. V.-Námény, Bereg.
50. *Törös Ferencz* h. h. Senye, Borsod.
Tüdős Kálmán h. h. Debreczen, Bihar.
Ujtelki Miksa á. h. Igló, Szepes.
Uszkay János á. h. Vitka, Szatmár.
Vass Géza h. h. Barabás, Bereg.
Vitéz Gyula h. h. Kemecse, Szabolcs.
Zavaczky Gyula róm. kath. Igló, Szepes.

Kimaradt:

Bachat Andor á. h. Oláhpatak. Gömör.
Danek Leo r. k. Igló, Szepes.
Komlóssy Kálmán h. h. Komlós, Bereg.

b) Tantárgyak:

1) Vallástan, 2 óra. Az ó-szövetségi könyvek ismertetése, a zsidó-nemzet története, vallásos intézményei és szokásai. Füzetekből. *Zimann.*

2) Latin nyelv, 6 óra. Olvasmányok: Jul. Caesar „De bello gallico“ lib. I. cap. 1—44. — Ovid. „Tristium“ I. eleg. 1 et 3; lib. III. eleg. 4-ta. „Fastorum“ lib. II. v. 83 — 118 Arion; — lib. II. v. 195—242 de Fabiorum interitu; — lib. II. v. 687—710 Gabii a Tarquinio capti; — lib. VI. v. 419—454 Palladium a Metello ex incendio eripitur. — „Metamorph.“ lib. I. v. 89—162 Quatuor aetates; — lib. I. 163—415 Deukalion et Pyrrha. — Versmértéktan és a mondattan egyes részeinek ismétlése Schultz kkve szerint. — Irásbeli dolgozatok hetenkint Veres Ignácz gyakorlataiból. *Guhr.*

3) Magyar nyelv, 2 óra. I. félév: Az elbeszélő, leiró és elmélkedő kisebb prózai, irásmüvek elmélete Névy Olvasmányok czimü k. k. alapján. — II. félévben: Költészettan; kisebb epikai költemények: a monda, legenda, rege, tündérrege, költői elbeszélés, romancz, ballada; — a példázat alfajaival; a költői leirás és az idyll. Az egyes műfajok jellemző sajátságai megfelelő olvasmányokból fejtettek ki. — Az időmértékes és hangsúlyos verselés, rimek. — Irálygyakorlatok a következő tételekből: 1) Az olv. könyvből egy prózai leirás vázlatának kivonatozása szerkezetének közelebbi felismerése végett. 2) A tenger és a sivatag (összehasonlítás). 3) A halogatás rosz szokás. 4) Egy felolvasott sokratesi párbeszéd utánzása. 5) Milyen tulajdonságokkal birjon a jó barát? — 6) Egy levél. 7) Egy folyamodvány. 8) A kinek nem lehet tanácsolni, annak nem lehet segiteni. 9) Az év utolsó napján. 10) Az „Árvalányhaj“ czimü monda tartalma. 11) Arany „Sz. László“ czimü legendájának tartalma. 12) Egy levél. 13) Az iglói provincialis épületen lévő allegorikus alakok leirása és magyarázata. 14) Egy nagyobb költői elbeszélés tartalma. 15) Hektor bucsúja (forditás németből.) 16) Ibykus darvai (forditás németből). *Pákh.*

4) *Német nyelv,* 3 óra. K. k. Lüben és Nacke VI., — a magyar ajkuak számára azonkivül Ballagi K. feladatai. — Leiró és elbeszélő prózai és költői olvasmányok (összesen 38) tárgyilagos és stilistikai fejtegetése; költeménye

emlékelése és szavalása. Irálygyakorlatok következő tételekből: 1) **Fabricius.** 2) Ein weiser Griechenlands. 3) Erlkönigs Tochter. — **Inhaltsangabe.** 4) **Die** Kreuzschau-Inhaltsangabe. 5) Homer. 6) **Bestrafte Hartherzigkeit.** 7. **Die Zigeuner.** 8) Der ungarische Diogenes. 9) Der Lorbeerkranz. 10) **Das Weihnachtsgeschenk.** 11) Das Kind der Sorge — Inhalt. 12) **Wiege und Sarg.** 13) Die Sage von den Siebenschläfern. 14) Die Kraniche des Ibykus — **Inhalt.** 15) Kaiser Josef und das Kind. 16) Des Sängers Fluch — **Inhalt.** 17) **Der** Strohalm. 18) Die drei Indianer — Inhalt. 21) Die alten Griechen. 22) **Das** Lied von der Glocke — Inhaltsangabe. — A magyar ajkuak 30 olvasmányt fordítottak németre. *Kuntz.*

5) Görög nyelv, 4 óra. K. k. Kühner-Szepesi. A nyelvtani alakok, begyakorlása, fordítás, elemzés. *Kuntz.*

6) Történelem, 3 óra. K. k. Ribáry Ó-kor. A keleti népek, a görögök és rómaiak története Augusztus koráig. *Guhr.*

7) *Mennyiségtan,* 3 óra. K. k. Mocnik. Algebra: 4 mivelet egész számokkal, számok oszthatósága, törzstényezők, legnagyobb és legkisebb közös osztó, legkisebb közös többes; közönséges, tizedes, láncztörtek; viszonyok, arányok. — A mértanból: síkmértan, a körig.

8) *Természettudomány,* 3 óra. A vegytan alapvonalai. Fehér Ipoly K. k. szerint. Ásványtan, Mihálka K. k. nyomán. *Geyer.*

9) *Tornázás,* 2 óra, a VI. osztálylyal egybekapcsolva. Rendgyakorlatok. gyakorlatok vaspálczákkal, szertornázás. *Schermann.*

10) Franczia nyelv, mint szabad tantárgy, 2 óra. Otto Emil K. k. szerint. *Zimann.*

11) Rajz, mint szabad tantárgy, 2 óra. Mértani és szabadkézi rajz. *Kövi*

12) Ének, mint szabad tantárgy hetenként kétszer a dalkörben. *Schermann.*

kötelezett heti tanórák száma: 28.

VI. OSZTÁLY.

Osztálytanár: GUHR MÁRTON.

a) Tanulók.

1. *Balogh Miklós* g. k. Klokocsó, Ung.
Becser Endre á. h. Jolsva, Gömör.
Csiszárik János g. k. Závadka, Szepes.
Dercsényi Bertalan h. h. Rákócz, Zemplén.
5. *Dercsényi Ferencz* h. h. Beregszász.
Dóczy György h. h. Debreczen, Bihar.
Fery Oszkár r. k. Ujpest, Pest.
Fráter Tamás h. h. Érsemlyén, Bihar.
Gabányi Lajos á. h. Szarvas, Békés.
10. *Galvács György* h. h. Átány, Heves.
Gáspár Pál h. h. Sz. Márton, Szatmár.
Geyer Gyula á. h. Igló, Szepes.
Gömöry Kálmán á. h. Istvánhutta, Szepes.
Gyalokay Sándor h. h. N.-Várad, Bihar.
15. *Horváth Józs.* h. h. Margita, Bihar.
Jedlicska Béla ág. hitval. Válkány, Torontál.

Kerekes János h. h. Hidas-Németi, Abauj.
Kertscher Sándor á. h. Igló, Szepes.
Kölcsey Zoltán h. h. Cseke Szatmár.
Kriston Péter h. h. Kemecse Szabolcs.
Kudermann Ferencz r. k. Igló, Szepes.
Liptay Gusztáv á. h. Breznóbánya, Zólyom.
Lux József á. h. Várallya, Szepes.
Madarassy Dezső, h. h. Pátyod, Szatm.
Németi György helv. hitv. Tisza-Nána, Heves.
Neubauer Gusztáv r. k. Igló, Szepes.
Nosz Gusztáv á. h. Igló, Szepes.
Olcsváry Antal h. h. A. Németi, Ung,
Petrik Jenő g. k. N. Brezna, Ung.
Rácz Lajos h. h. Gyulaháza, Szabolcs.
Sáfári Kálmán á. h. K.-Körös, Pest.
Schmidt Dezső r. k. Kenyhecz, Abauj.
Simko Gyula á. h. Bánk, Nógrád.
Szádeczky Gyula h. h. Pusztafalu, Abauj.
Székely Kálmán, h. h. Beregszász.
Takách Géza h. h. Lak, Borsod.
Tarcsi István h. h. Papfalva, Bihar.
Tökés Vincze h. h. Margita, Bihar.
Urbányi Károly á. h. Igló, Szepes.
Usz Sándor r. k. Ádámfölde, Sáros.
Uszkai Kálmán h. h. Máté-Szalka. Szatmár.
Varju Sándor r. k. Szatmár.
Vitéz Mihály h. h. Kemecse, Szabolcs.

b) Tantárgyak.

1) *Vallástan*, 2 óra. I. félévben: bevezetés az ujszövetség könyveibe. Füzetek szerint. — II. félév: egyháztörténelem a reformatióig Pálfy kkve nyomán. *Zimann.*

2) *Latin nyelv*, 6 óra. Olvasmányok: Sallust, de conjur. Catilinaria 1—52 c. — Cicero, Oratio in Catilinam I. és a II-ból 4 fejezet. — Virgil, Ecloga I. et V; — Aeneis I v. 1—621. — A nyelvtanból ismételve az idők és módok használata, fordítási gyakorlatokkal. Kolmár és Svéby k. k. szerint §. 164—190. *Guhr.*

3) *Görög nyelv*, 4 óra. K. k. Kühner-Szepesi. Az összevonható, néma, folyékony, rendhagyó és mi végzetü igék fordítási gyakorlatokkal §. 27—77. *Guhr.*

4) *Magyar nyelv*, 2 óra. K. k. Névy, Olvasmányok. — A lyrai műfajok elmélete. A prózai és költői irály sajátságai. — Irálygyakorlatokul következő tételek: 1) Hegy és róna (párbeszédben). 2) Mi által tanusitja a tanuló hazája iránti szeretetét? 3) Vörösmarty „Volt tanitványaimhoz" című költemény fejtegetése. 4) „Mért nem születtem ezer év előtt? — (Petőfi) — és „Jobb hogy születtem ezred év után — (Berecz) című költemények alapján egy párbeszéd. 5) Az istenitéletek. 6) A futó csillag czimü költemény tartalma. 7) Az ifjuság a vetés kora. 8) A haldokló hattyu — fordítás németből. 9) Mikor mutat a tanuló valódi kedvet a tanulásban? 10) Gyulai „Pókayné" című költemények tartalma. 11) A könyvnyomtatás feltalálásának fontossága. 12) A barátságról. *Pákh.*

5) *Német nyelv*, 3 óra. K. k. Lüben és Nacke VI. Olvasmányok magyarázata, elemzése és emlékelése. A magyar ajkuakkal külön fordítási gyakorlatok

Ballagi K. feladataiból. — Irálygyakorlatok következő tételekből: 1) Woraus erklärst du dir die Anhänglichkeit an den Geburtsort, von welchem du fern lebst? 2) Warum ist die Bescheidenheit eine Zierde der Jugend? 2) Werth der Arbeitsamkeit. 4) Woher kommt es, dass die Verdienste grosser Männer oft erst nach deren Tode anerkannt werden? 5) Welche Ursachen beförderten die Verbreitung des Christenthums? 6) Wenn kann der Ehrgeiz einen wohlthätigen Einfluss üben? — 7) Die Gesundheit ist das höchste Gut des Menschen. 8) Die Fabel des Drama „Nathan der Weise. 9) Nicht der Lebensberuf ehrt den Menschen, sondern der Mensch den Lebensberuf, den er sich erwählt hat. 10) Welchen hohen Werth hat die Religion für den Menschen? 11) Die Boten des Frühlings. 12) Der Kaiser und der Abt — Inhaltsangabe. 13) Die Fabel des Drama „Wilhelm Tell.“ 14) Eine Vergleichung. *Guhr.*

6) *Történelem,* 3 óra. K. k. Ribáry. Középkori történetek a feledezések időszakáig, időszerü földrajzzal. *Pákh.*

7) *Mennyiségtan,* 3 óra. K. k. Mocnik Algebra, hatvány és gyökmennyiségek, viszonylékok. — Mértan: a kör, körmérés, kerülék, hajtalék, mentelék; tömörmértan. *Jermy.*

8) *Természettudomány,* 3 óra. I. félévben állattan Dr. Soltész és Thomé nyomán. — II. félévben növénytan. K. k. Soltész; azonkivül használatban voltak még Thomé Borbás és Hazslinszki növénytani munkái. *Geyer.*

9) *Gyorsirás,* 1. óra. Markovics tankönyve nyomán a Gabelsbergeri rendszer. *Kövi.*

10) *Tornázás,* 2 óra. Az V. osztálylyal egybekapcsolva: rendgyakorlatok, gyakorkorlatok vaspálczákkal, szertornázás. *Schermann.*

11) *Franczia nyelv,* mint szabad tárgy, 2 óra. Otto Emil K. k. nyomán. *Zimann.*

12) *Rajz,* mint szabad tárgy, hetenként 2-szer. Szabadkézi és mértani rajz. *Kövi.*

13) *Ének,* mint szabad tárgy, het. 2-szer a dalkörben. *Schermann.*

A kötelezett heti tanórák száma 29.

VII. OSZTÁLY.

helyett. osztálytanár: ZIMANN JÁNOS.

a) Tanulók.

1. *Adám József* h. h. Losoncz, Nógrád.
Apostol Bertalan h. h. Szirma, Borsod.
Bakos Kálmán helv. hitv. Mihálydi, Szabolcs.
Balogh Béla h. h. Senye, Borsod.
5. *Baross Gyula* r. k. Vágbesztercze, Trencsén.
Brecska János á. h. Breznóbánya, Zólyom.
Dinda Oszkár á. h. Dobsina, Gömör.
Hensch Aurél á. h. Szombat, Szepes.
Hlavathy Béla h. h. S.-A.-Ujhely. Zemplén.
10. *Horváth B.* h. h. S.-A.-Ujh. Zemplén.

Jacz István, r. k. Brezsnób., Zólyom.
Ihnatko Emil g. k. Pósa, Zemplén.
Kazay Kálmán, helv. h. N.-Kágya, Bihar.
Kéhler Artur á. h. Mező-Csát, Borsod.
15. *Koncsek János* á. h. Ábrahámfalva, Turócz.
Kossuth János h. h. Szada, Zemplén.
Kölcsey Ferenczh. h. Mikola, Szatmár.
Krompecher Albert á. h. Felka, Szepes.
Kükemezey Zsigm. helv. hitv. Tokaj, Zemplén.
20. *Kún Béla* izr. S.-Ujhely, Zemplén.
Liptay Emil á. h. Breznóbánya, Zólyom.
Lukassievics Ferencz r. k. Igló, Szepes.
Máhler Gusztáv á. h. Sztrázsa, Szepes.
Münnich Zoltán á. h. Igló, Szepes.
25. *Nágel Károly* h. h. Kunágota, Csanád.
Neubauer Felix r. k. Igló, Szepes.
Orlofszky Gyula r. k. Igló, Szepes.
Pálka Gyula á. h. Felka, Szepes.
Páricsi Bertal, helv. hitv. Szomotor, Zemplén.
30. *Péchy Istvánh.* h. N.-Bánya, Szatmár.
Pikler Zsigmond izr. Rájecz, Trencs.
Roman Béla róm. k. S.-A.-Ujhely. Zemplén.
Roseth Arnold izr. Igló, Szepes.
Sárkány Samu á. h. K.-Körös, Pest.
35. *Stern Ignácz* izr. Igló, Szepes.
Szilágyi Bertal. helv. h. F.-Dobsza, Abauj.
Szőke János h. h. Bihar.
Tamaska István h. h. Gálócs, Ung.
Tervey Imre h. h. K.-Kinizs, Abauj.
40. *Thern Ede* á. h. Igló, Szepes.
Törös Sándor h. h. Senye, Borsod.
Váczy István h. h. Tisza-Szalka, Bereg.
Várady Károly h. h. Torna.
Vásárhelyi Jenő h. h. Köbölkút, Bihar.
45. *Vozáry Amadé* á. h. Jolsva, Gömör.
Weil Mór izr. N.-Rudina, Trencsén.
Záborszky Gyula á. h. Rimaszombat, Gömör.
Zitás István helv. hitv. S.-A.-Ujhely, Zemplén.

Kimaradtak:

Bessenyei István helv. hitv. Miglész, Zemplén.
50. *Guóth Jónás* á. h. Hibbe, Liptó.
Kulin Endre h. h. Jármi Szatmár.
Mihálovics Gábor r. k. F.-Bánya, Szatmár.

b) Tantárgyak.

1) *Vallástan*, 2 óra. K. k. Pálfy. Egyháztörténelem: a prot. egyház története Magyarhonban. *Kuntz*,

2) *Latin nyelv*, 5 óra. I. félévben: Ciceroból, Oratio pro Milone; — Horatiusból. — De arte poetica. Fordítások Kolmár és Sváby gyakorlataiból. *Dr. Tavasi.*

II. Félévben: Ciceroból Pro Marcello. Horatiusból 6 óda, 1 satyra, 1 levél. Fordítások latinra. *Jeszenszky.*

3) *Görög nyelv*, 4 óra. Xenophon Kyropaediájából: Kyros és Astyages, első vadászat; — az Anabasisból: Kunaxai ütközet és Kyros jelleme. — Az Ilias I. énekéből 410 vers, — egyes részek emlékelése. *Kuntz.*

4) *Magyar nyelv*, 2 óra. Az epos, regény, dráma és szónoki beszéd elmélete megfelelő olvasmányokkal. Irálygyakorlatok következő tételekből: 1) Cser-

halom hőskölt tartalma. 2) Az ember maga magának legnagyobb ellensége. 3) Az utazás müveli az embert. 4) Igló városának leirása. 5) Vásár, egy kisebb városban. 6) Keserü a munka gyökere, édes a gyümölcse. 7) Ne csak magunknak, hanem a társadalomnak is éljünk. 8) Alkalmi beszédek: Egy elhunyt tanulótárs felett. 9) Egy vasut megnyitásának alkalmával. 10) A lőcsei honvéd emlék leleplezése alkalmával. *Zimann.*

5) *Német nyelv,* 2 óra. K. k. Wéber. I. félév: Irodalom-történeti fonalon olvasmányok, forditások és emlékelések — közel a reformatio koráig. Dolgozatok ezen tételekből: 1) Der Wechsel der Arbeit ist Erholung. 2) Die Geschichte der 3 Ringe. 3) Beschreibung einer Jahreszeit. 4) Meine Kinderjahre. 5) Gespräch über den Lebensberuf. 6) Eine Clausurarbeit. *Dr. Tavasi.*

A II. félévben: Az olvasmányok folytatása a reformatiótól Gellertig; irálygyakorlatul következő themák: 1) Ein Weiser Griechenlands. 2) Legende von den Siebenschläfern. 3) Ein Grosser Rom's. 4) Belizár. 5) Der Trost Olympia's. 6) Der Prinzenraub. 7) Aehnlichkeit in den Wirkungen zweier der grössten Erfindungen. *Kuntz.*

6) *Történelem,* 4 óra. K. k. Ribáry ujkor. Amerika felfedezésétől a jelenkorig. — Magyarország területi, népességi, politikai, egyházi és tanügyi viszonyainak vázlatos statist. ismertetése. *Pákh.*

7) *Mennyiségtan,* 3 óra. K. k. Mocnik. I. félévben Algebra: határozatlan másodrangu, tiszta felsőbbrangu és kitevői egyenletek; számtani és mértani haladványok, kamatok kamatszámitása, kapcsolástan, Newton tantéte. — II. félév: sík és gömbszerü háromszögtan gyakorlati mérésekkel.

8) *Logika,* 2 óra. K. k. Beck-Greguss. Elemtan és módszertan. *Jermy.*

9) *Természettani földrajz,* 2 óra. K. k. Linkes és Salamin. *Jermy.*

10) *Tornázás,* 2 óra a VIII. osztállyal egybekapcsolva. Jägerféle vaspálcza- és rendgyakorlatok.

11) *Franczianyelv* (nem kötelezett), 2 óra. A kezdők a nyelvtanból a fő és melléknéveket s a rendes ingeragozást — a haladók a névmásokat, szenvedő-, visszaható- és személytelen igealakokat tanulták megfelelő szó- és irásbeli gyakorlatokkal: Több költemény és elbeszélés elemzése, forditása és emlékelése. K. k. Dr. Otto Emil. *Zimann.*

12) *Rajz* (nem kötelezett), het. 2-szer. Szabadkézi és mértani rajz. *Kövi.*

13) *Ének* (nem kötelezett), het. 2-szer, a dalkörben.

Kötelezett heti tanórák száma: 28.

VIII. OSZTÁLY.

Osztálytanár: JERMY GUSZTÁV.

a) Tanulók.

1. *Biró Károly* h. h. Sámson, Bihar.
Bulyovszky Gáspár á. h. Gyulafalva, Turócz.
Daits Pál á. h. Szlovinka, Szepes.
Dick József izr. Szántó Abauj.
5. *Doktor Gyula* h. h. Borsi, Zemplén.
Dzubay Sándor g. k. Szerednye, Ung.
Fábry Gusztáv á. h. Igló, Szepes.
Förster Rezső á. h. Olaszi, Szepes.
Glacz Aurél á. h. Poprád, Szepes.
10. *Haaz Béla* á. h. Béla, Szepes.
Jezerniczky János á. h. Tar, Heves.
Kirchmayer Károly á. h. Várallya Szepes.
Komjáthy Pál, h. h. Szántó, Abauj.
Kovalszky Kátmán, á. h. S. A. Ujhely, Zemplén.
15. *Lux Károly*, á. h. Várallja, Szepes.
Maholányi Zoltán r. k. Szántó, Abauj.
Mezei Gyula h. h. Erdőbénye, Zemplén.
Moravcsik Emil á. h. Aszód, Pest.
Petrenko János á. h. Oláhpatak, Göm.
20. *Petri Gyula* á. h. Hamva, Gömör.
Polyák Rezső á. h. Remete, Szepes.
Puskás József r. k. Sály Borsod.
Rácz Gyula h. h. Bodoló, Abauj.
Rácz Kálmán h. h. S. Kis-Patak, Zemplén.
25. *Sárkány István* á. h. Kis-Körös, Pest.
Sarudy Endre h. h. Cselej, Zemplén.
Scholtz Árpád á. h. Lubló, Szepes.
Schön Kornél izr. Várallja, Szepes.
Szabó Károly h. h. N.-Halász Szab.
30. *Szádeczky Lajos* h. h. Pusztafalu, Abauj.
Szmrekovszky Elek g. k. Kolbása, Zemplén.
Tomcsányi László á. h. Sz.-Márton Turócz.
Tóth Károly h. h. Sámson, Bihar.
Tóth Mihály h. h. Tornallya, Gömör.
35. *Turóczy Gula* h. h. Gyulaj, Szabolcs.
Vadnay Szilárd h. h. Mező-Csát, Bors.
Weil Adolf izr. Radola, Trencsén.
Windt Oszkár á. h. Igló, Szepes.

Kimaradtak:

Hacskajló Elek g. k. Cselej, Zemplén.
40. *Kis János* h. h. Egres, Zemplén
Lakatos István h. h. Nádaska, Torna.
Maholányi László r. k. Szántó, Abauj.
Mauks Ede á. h. B.-Gyarmat, Nógrád.
Platthy János á. h. N.-Palugya, Liptó.

Magántanulók.

Pongrácz János r. k. Andrásfalva, Liptó.
Pottornyai Miklós á. h. Pottornya, Liptó.

b) Tantárgyak.

1) *Vallástan*, 2 óra. K. k. Zsilinszky. Keresztyén hit- és erkölcstan és az egykáztörténelem ismétlése. *Kuntz.*

2) *Latin nyelv*, 4 óra. I. félévben: Cicero de officiis Lib, I. Horatius ódáiból 26. Irodalom — történet. *Tavasi.*

II. félévben: Cicero de off. Lib. II. 12 fejezet. — Tacitus Annales Lib. I. cap. 1—16. A latin irodalom történet folytatása. Fordítási gyakorlatok Kolmár k. könyvéből hetenként. *Guhr.*

3) *Görög nyelv,* 4 óra. Plato Apologiájából 30 fejezet. — Odyssea I. és II. ének. — A görög irodalom története füzetekből az alexandriai korszakig. *Kuntz.*

4) *Magyar nyelv,* 2 óra. K. k. Névy. A magyar nemz. irodalom története a jelenkorig, megfelelő olvosmányokkal. Irálygyakorlatok következő tételekből: 1) A nemzeti mondák becse. 2) A keresztyénség behozatalának fontossága a magyar nemzetre. 3) Igló város ismertetése (hely- és néprajz). 4) Világtörténelmi fontosságu háboruk, melyeket Európa és Ázsia népei egymás ellen vivtak, és azoknak fontosb következményei. 5) A kápolna, Uhland után. 6) Hazám, Hoffmann v. Fallersleben után — kisérletek műfordításban. 7) Mi által lettek a görögök világtörténeti fontosságú néppé? — 8) Lelkesedés a társadalmi élet éltető napja (éretts. dolgozat). *Pákh.*

5) *Német nyelv,* 2 óra. K. k. Weber olvasó könyve. I. félévben: egyes irók jellemzése és munkáiknak olvasmányok utján való megismertetése Klopstocktól az uj romanticismusig. — Dolgozatok ezen tételekből: 1) Erkenne dich selbst. 2) Sprichwörter sind die Weisheit eines Volkes. 3) Der gestirnte Himmel. 4) Meine Bestimmung (in Briefform). 5) Aug oder Ohr? 6) Am Eise — Clausurarbeit. *Tavasi.*

II. félévben: Irodalom történet, s romantikusoktól a legujabb időkig az olvasmányok széptani és stilistikai fejtegetésével egybekapcsolva, egyes költemények emlékelése. — Irály gyakorlatokul: 1) Arion és 2) Des Sängers Fluch czimü költemények meséje. 3) Nur Verstand und Redlichkeit helfen; es führen die beiden Schlüssel zu jeglichem Schatz, welchen die Erde verwahrt. Göthe (értekezés). 4) Fordítás németre a magy. olv. könyvből. 5) Erinnerung und Hoffnung zwei Hauptquellen menschlicher Freudigkeit und Thätigkeit (éretts. dolgozat). *Pákh.*

VI. Statistikai kimutatás a gymn. tanulókról.

I.

Osztály	Beiratott az év elején			lakhely-re nézve		Vizsgálatott tett az év végén.												Vizsgálatlan maradt	évközben	
	nyilvános	magán tan.	Összesen	Igló városi	vidéki	nyilvános	magán	összesen	kit. v. jeles		jó		kielégitő		alig kiel.		elégt.			kilépett	Meghalt
									ny.	m.	ny.	m.	ny.	m.	ny.	m.	ny.	m.			
I.	66	2	**68**	26	42	65	1	66	10	1	12	—	31	—	9	—	3	—	1	1	—
II.	64	4	**68**	20	48	61	3	64	14	2	14	1	27	—	3	—	3	—	—	3	1
III.	67	5	**72**	16	56	66	5	71	18	3	27	1	18	1	1	—	2	—	—	—	1
IV.	52	—	**52**	14	38	50	—	50	11	—	17	—	17	—	5	—	—	—	—	2	—
V.	59	—	**59**	6	53	56	—	56	17	—	15	—	19	—	4	—	1	—	—	3	—
VI.	43	—	**43**	6	37	43	—	43	18	—	16	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—
VII.	52	—	**52**	7	45	48	—	48	20	—	11	—	13	—	4	—	—	—	—	4	—
VIII.	44	2	**46**	2	44	38	1	39	10	—	4	1	19	—	5	—	—	—	1	6	—
Összesen	447	13	**460**	97	363	427	10	437	118	6	116	3	153	1	31	—	9	—	2	19	2

VI. Statistikai kimutatás a gymn. tanulókról.

II.

Az év végéig a tanodában maradt nyilv. és magánt.	anyanyelvre nézve			vallásra nézve						életkoruk szerint										ösztöndíjas	élelmeztetett		tandíjmentes részben vagy egészen
	magyar	német	tót	ág. h. ev.	helv. h. ev.	unitárius	róm. kath.	gör. kath.	izraelita	10 éves	11	12	13	14	15	16	17	18	19 és több		egészen ingyen	olcsón	
66	27	38	1	30	12	—	18	3	3	7	18	21	14	6	—	—	—	—	—	—	1	26	5
64	24	37	3	24	9	1	19	3	8	—	6	28	14	10	6	—	—	—	—	1	—	24	5
71	34	33	4	29	17	—	11	4	10	—	1	8	33	19	7	2	1	—	—	1	1	26	3
50	30	20	—	16	18	—	9	4	3	—	—	1	3	20	11	14	1	—	—	—	2	32	5
56	40	15	1	12	30	—	19	2	2	—	—	—	—	6	19	17	10	4	—	—	—	35	7
43	34	8	1	12	22	—	6	3	—	—	—	—	—	—	3	28	4	7	1	1	—	26	4
48	30	14	4	14	22	—	6	1	5	—	—	—	—	—	—	2	18	17	11	3	—	30	3
39	26	11	2	18	13	—	3	2	3	—	—	—	—	—	—	—	2	12	25	6	1	31	6
437	245	176	16	155	143	1	82	22	34	7	25	58	64	61	46	63	36	40	37	12	5	230	38

Tekintve a növendékek lakhelyét megyék szerint, volt a beirt tanulók között:

Szepes megyei	171	Szatmár megyei	15	Trencsén megyei	4
Zemplén „	41	Heves „	12	Bars „	2
Abauj „	34	Nógrád „	9	Békés „	1
Bihar „	29	Torna „	7	Csanád „	1
Borsod „	23	Ung „	7	N.-Kunság „	1
Bereg „	21	Pest „	5	Mármaros „	1
Gömör „	20	Turócz „	5	Nyitra „	1
Szabolcs „	19	Zólyom „	5	Torontál „	1
Liptó „	17	Budapesti „	4	Bukovinából	1

A tanulók száma $187^4/_5$-ben volt 416
„ „ „ $187^5/_6$-ban „ 460.

VII.

Az érettségi vizsga eredménye.

1) A VIII. osztályba 44 nyilvános és 2 magán-, összesen 46 tanuló iratott be. A nyilv. tanulók közül évközben kilépett 6, a magán tanulók egyike pedig folytonos betegeskedése miatt az éretts. vizsgára meg nem jelenhetett; összesen tehát 39 tanuló vizsgáltatott meg.

2) A vizsga *irásbeli része* a tanárok folytonos felügyelete alatt f. é. jun. 6-tól jun 8-káig bezárólag folyt le. A Superintendens ur által kitüzött tételek következők voltak:

a) forditásra latinból: Cicero, De Amicitia Cap. XI.;

b) forditásul latinra: Socrates véleménye a halál utáni életről. Lat. gyakor. 27-dik feladat;

c) forditásra görögből: Homer, Odyssea VI. 1—20 versig;

d) magyar dolgozatra: Lelkesedés a társadalmi élet éltető napja;

e) német dolgozatra: Erinnerung und Hoffnung zwei Hauptquellen menschlicher Freudigkeit und Thätigkeit. — A nem német ajkuak számára forditás Névy irod. olv. könyvéből „Nagy Lajos jellemzése“ Szalaytól 4-dik és 5-dik bekezdés.

3) *A szóbéli éretts. vizsga* ntiszt. Fábry János XIII. városi alesperes ur — mint superintensi helyettes — vezérlette alatt $4^1/_2$ napig tartott jun. 26-kától 30-káig.

4) A megvizsgált tanulók közül *érettnek* itéltetett 34, még pedig általános kitűnő osztályzattal 6, jeles osztályzattal 4, jó osztály. 5, kielégitő osztály. 19; pótvizsgára utasittatott 5.

5) A megvizsgált 39 tanuló közül szándékozott elmenni:

hittudományi szakra	3	bányászati pályára	1
jogtudományi „	5	erdészeti „	1
gyogytudományi szakra	3	gazdasági „	8
tanári pályára	3	hadi „	1
mérnök épitészeti szakra	2	kereskedelmi „	1
mérnök gépészeti „	1	határozatlanul elment	10

VIII.

Gymnasiumi ösztöndijak, jutalmak és egyéb segélyezések.

A) Ösztöndijas tanulók.

1) A Róth-Telekyféle alapból 42 frtjával: Förster Rezső, Glatz Aurél Kovalszky Kálmán, Moravcsik Ernő Emil, Petry Gyula VIII-ik és Máhler Gusztáv VII. oszt. tanulók.

2) A Szontagh-Lajosféle alapból 10 frtjával: Sárkány István VIII., Tervey Imre VII. és Székely Kálmán VI. oszt.

3) A Scholtz Józsefféle alapból: Roxer Hugo II. oszt. 6 frt.

4) A budai Mária-Teréziaféle államösztöndijban részesültek Neubauer Félix VII. és Kocsis János V. oszt. tanulók 120 frtjával.

B) Jutalmakkal kitüntetett tanulók.

1) Az iglói takarék- és hitelintézet adományából: Roseth Arnold VII. 10 frt, Franz Vilmos V. 10 frt, Steller Gyula IV. 5 frt, Kellner Károly III. 5 frt. Husenitza Mihály II. 5 frt, Geyer Miklós I. 5 frt.

2) Egyes pártfogók ajándékából különösen az önképző körökben tanusitott szorgalom jutalmazására: Tóth Mihály VIII. 8 frt, Lux Károly VIII. 6 frt, Kirchmayer Károly VIII. 5 frt, Bulyovszky Gásp. VIII. 4 frt, Apostol Bertalan VII, 4 frt, Dinda Oszkár VII. 4 frt, Neubauer Félix VII. 4 frt, Tomcsányi László VIII. 4 frt, Petrenko János VIII. 4 frt, Orlofszky Gyula VII. 3 frt, Kazay Kálmán VII. 3 frt, Münnich Zoltán VII. 3 frt. Fery Oszkár VI. 3 frt, — mely összegek ezüstben fizettettek ki.

3) Az iskolai pénztárból: Biró Károly VIII., Tóth Károly VIII., Szádeczky Lajos VIII., Váczi István VII., Szilágyi Bertalan VII., Hensch Aurél

VII. oszt. tanulók 6 frtjával, mint a kik a tornázásban a többi tanulók ideiglenes vezérei voltak (Petry Gyula és Roseth Arnold ösztöndijas tanulókkal együtt). — *Gaosal Sándor* III. a rajzban tanusitott szorgalmáért szintén 6 frt.

4) Könyvajándékot kaptak a testgyakorlotokban tanusitott pontosság- és ügyességért: Bojtos Sándor I, Mattausch Tivadar II, Marschalko Gyula III, és Pallagi János IV. oszt. tanulók.

C) Egyéb segélyezésben részesült tanulók:

1) *Tandij elengedésben* (részben vagy egészen): Czink, Geyer, Kozska, Picze, Schranz I., — Berger, Jeszenszky, Hellenstein, Husenitza, Lukovics II., — Kellner, Sigmund, Tornay III., — Finkey, Fischer, Lang, Matyasovszky, Szomor IV.; — Hensch, Herczog, Jámbor, Jermy, Ujtelky, Franz, Schimscheimer V., — Geyer, Kertscher, Szádeczky Gy. Urbányi, VI., — Brecska, Roseth, Stern, VII., — Doktor, Koválszky, Szádeczky L., Petry, Tóth Károly, Weil A. VIII. oszt. tanulók, összesen **400** frt **40** krnyi összegig.

2) *Tápintézeti dij elengedésben:* Lochnitoky J. 55 frt, Grimm 45 frt, Wichmtnn Ede 45 frt, Daits 25 frt, Lingsch 27 frt 50 kr.; — Franz 22 frt, Firmann 15 ftt, Schimscqeimer 15 frt, Langh 25 frt, Linkesch 25 frt. Hönsch 15 frt, Demuth 10 frt, Kozska 10 frt, Béler 20 frt; — Petrenko 45 frt, Pétry 35 frt, Finkey 22 frt, Kovalszky 20 frt, Tóth Mihály 20 frt, Szádeczky L. 20 frt, Szádeczky Gy. 20 frt, Doctor 15 frt, Székely 10 ftt, Szomor 10 frt, Néméfhy 10 frt, Falvasi 10 frt, Bachat 5 frt, Csiszárik Ján. 20 frt, Csiszárik Fülöp 10 frt, Csiszárik M. 5 frt, Leukonics 5 frt — összesen **685** frtig.

Az elengedett tan- és tápintézeti dijak összege **1085** frtot tesz.

3) A *Jantner-féle alap* kamatainól szerzett isk. kézikönyvekkel 21 tanuló segélyeztetett.

IX.

A gymnásiumi önképző körök.

A felsőbb osztálybeli tanulók az öntevékenység élesztésére, a kedély és izlés mivelésére a rendes foglalkozáson kivül még különös alkalmat találnak a tanárok vezetése alatt álló „Önképző körökben“, melyek a lefolyt tanévben következők voltak:

1) *A magyar önképző kör*, Jeszenszky Pál tanár vezetése alatt 38 működő és 79 pártoló taggal. Gyakorlatait tartotta minden szombaton délután. Könyvtára a lefolyt évben 54 kötettel gyarapodott, s jelenleg 678 kötetből áll; — könyvtári költség 243 frt 16 kr. — Tagsági dij 1 frt.

2) *A ném. önk. kör*, Guhr Márton tanár vezetése alatt, 20 működő- és 41 pártoló taggal. Gyakorlatok mindeu szerdán d. u. — Könyvtári gyarapodás 14 kötet; összes könyvállomány 383 kötet. — Könyvtári költség 26 frt, 70 kr. — Tagsági dij 1 frt.

3) *A dalkör*, a II. félévben Schermann Samu tanár vezetése alatt, 77 működő taggal. Gyakorolta a négy hangu műéneket minden szerdán és szombaton d. e. — Tagsági dij 20 kr.

4) *A zene-kör*, elnöke Schermann Samu: — Karvezetője Kirchmayer Károly VIII. oszt. tanuló volt. Működő tagok száma 8. — Rendes gyakorlatok pénteken este.

A zenét különben gymnásiumi ifjuságunk sokkal nagyobb mérvben tanulta és gyakorolta, sem mint a zenekör tagjainak száma gyanittatná; mert azok száma, kik zongorát, hegedűt vagy egyéb hangszert tanultak, megközeliti a 90-et (47 az algymn. és 41 a felgymn.

A nevezett körök f. évi junius 18-kán tartották nagyszámu diszes hallgatóság előtt a tornacsarnokban „Zárünnepélyüket" mely szavalatok, ének és zenedarabok előadásából állott, s melynek végével *Münnich Adolf* isk. felügyelő ur a körök elnökeihez fáradozásukat elismerő, — és a tanulóifjusághoz törekvésüket méltányló és további szorgalomra buzditó szókat intézett.

5) *A gyorsiró kör*, Kövi Imre tanár felügyelete alatt; helyettes elnök Petry Gyula VIII. oszt. tanuló. Tagok (a VIII. és VII. osztályból) megalakuláskor összesen 18, az év végén 10; kezdők és haladók. Amazok 2, ezek 1 órában gyakorolták magokat hetenként. Könytára Kövi tanár ajándékozása által 20 kötetre gyarapodott, nagyobb részt gyorsirászati folyóiratok. — A kör összes kiadása 13 frt 39 krt tett; tagsági dij 1 frt. A mult évben fentartott közlönye „Astrape", ez idén 2 havi megjelenése után előfizetők hiánya miatt megszünt.

Valamint a fentemlitett önkép. körökben való részvét, ugy az idegen élő nyelvek tanulása is a tanulók szabad elhatározására és öntevékenységére lévén bízva, szinte e rovat alatt említjük meg a *francia nyelv* elsajátitásában tanusitott törekvéseket is. A francia leczkékre a tanév kezdetén beiratta magát 54 tanuló (33 a fel- és 21 az algymnásiumból, legtöbb a VII. osztályból t. i. 13). Az év végéig dicsérendő kitartással megállotta helyét 45.

Hasonlóképen szabad tantárgy *a felgymnásiumban* a *rajz*; ez iránt azonban sokkal csekélyebb volt az érdeklődés. Kezdetben 24 tanuló jelenkezett a rajzgyakorlatokra; de ezek közül is az év végen csak 10 maradt hű az önkényt vállalt munkához.

X.

Tanszer gyüjtemények.

A) Gymnásiumi museum: őre **Jermy Gusztáv** *tanár.*

Vétel utján szereztettek:

a) természettani eszközök: 1 nagyobb három hasábu szinképelemző (spectral) apparatus, 4 darab Geislercső, 1 fényödzési cső, 1 fényödzési készlet

urán pohárral, 1 villany fényforgási készlet egy delej befolyása alatt, 1 Rhumkorfféle villanytelep 6 egyszerü lánczczal, 1 klgr. kaucsukkal elszigetelt rézsodrony.

b) vegytani eszközök: 74 darab kisebb-nagyobb készülék, csésze üvegből és porczellánból; olvasztó tégelyek porczellánból, gázfejtő üvegek, 1 Liebigféle hűtő, 2 Wulf palaczk, próba üvegek, görebek, biztositó cső, 19 kémszer üvegben.

c) természetrajzi tárgyak: 50 db. különböző nagyságu üveghenger borszeszben tartandó állatok gyüjteményére, 1 jól rendezett rovargyüjtemény 18 szekrényben (13 szekrény hazai és külföldi lepke, 5 szekrény téhely röpü).

Ajándékok: *Ujlaki Jenő* honvéd százados urtól egy mammuth lábcsont kövülve Migléczről. — *Pákh Miklós* orvos urtól Vág-Sellyén egy ezüst érem (állitólag N. Sándor). — *Hlavathy János* ügyvéd urtól S. A. Ujhelyen „A tábori kórodák főparancsnokság pecsétnyomóját" 1849-ről. *Szelényi József* urtól egy régibb bányász kalapácsot a kluknói sirboltokból. *Jermy,* muzeum őr, egy kitömött lazaczot. — *Marschalkó József* ur egy aszott borjut. — *Ficker* V. oszt. tanuló 15 db. jegecz mintát üvegből. — *Erdőhegyi* Kálmán V. oszt. 3 db. ezüst pénzt. — *Kazay* Kálmán VII. 8 db. réz, 9 db. ezüst pénzt. *Krompecher* Albert VII. 1 db. nickl pénzt. *Puskás* József VIII. db. katonai érdemjelt.

Az $187^5/_6$ tanév végén volt

1) a természettani és vegytani tárban: természettani eszköz 424; vegytani eszköz 137, elem 61, vegytani szer és test 309;

2) a természetrajzi tárban: kitömött emlős 11, kitöm. madár 170 faj, madár tojás 300, csontváz 6, koponya 8; kitömött hal 2, hal borszeszben 20, hüllő borszeszben 20, pánkány borszeszben 35, rovar 5000, héjancz 50, gyürüny 10, puhány 300, sugár állat 30. — Növény 2000 faj, gombaminta 62. — Ásvány 1000, jegeczminta 220;

3) a regiségtárban: érem 563, régiség 14 db. A gymnás. museum költsége a lefolyt tanévben **430** ftot tett.

B) Könyvtár. Könyvtárnok: **Pákh Károly** *tanár.*

Vétel utján: Curtius, a görögök története I., II. — Macaulay, anglia története I., II. — Carlyle, a francia forradalom története I., II. — Lubbock, történelem előtti idők I. — Boissier, Cicero és barátai. — Proctor, más világok. — Hartmann, Philosophie des Unbewussten. — Toldy a magyar költészet kézikönyve I—V. — Kalchbrenner Jcones III. — Bacsányi, Gyöngyösi, Verseghi, Virág és B. Szabó munkái. — Arany J. összes költeményei. — György A. Művelődés története. — Névy, stliistika I. — Curtius, görög nyelvtan. — Felsmann, Német nyelvtan. — Rómer, műrcgészeti kalauz I. II. — Beöthy, Prot. egyházat illető törvények. — Barna, Juvenalis satirái. — Venn, Deutsche Aufsätze. — Neumann, A világtörténet tankönyve. — Klun, Statistik von Oesterreich-Ungarn. — Praktischer Schulmann 1876. — Petermann, Mittheilungen 1876. — Prot. egyházi lap 1876. — 1876. — Természettudományi közlöny 1876. — Földtani közlöny

1876. — Magyar tanügy 1876. — Magyar nyelvőr 1876. — Századok 1876. — Budapesti szemle 1876. — Magyarország, Európa, Ausztrália, a római birodalom, és az ó-kor térképe.

Gyarapodás ajándék utján:

Pákh Miklós orvos urtól: Concordienbuch 1582. fol.

Dobsina városától: Krenner, a dobsinai jégbarlang.

Laky Dániel urtól, Ázsia és Afrika földrajza

Véber Samu lelkész úrtól: Bilder aus der Kirchengeschichte.

Stettner Gyula úrtól: Meth. Einführung in die Elemente der ungar. Sprach. lehre.

Kövi Imre tanár úrtól: Ábrázoló mértan (saját műve).

Lukovics Gábor úrtól: Hirnök és Századunk, 5 év folyam füzve 1840—44.

Petrik János kir. aljárásbiró úrtól: Virág Benedek összes munkái.

Csenyey Guszt. urtól saját költeményeit (a magyar önképző kör könyvtárának).

Aigner könyvárus úrtól: Schwicker, Deutsches Stilbuch II. r. — Jausz, Deutsches Lesebuch III.

Zilahi könyvárus úrtól: Pap állatok természetrajza.

Maurer könyvárus úrtól; Szemák, Német nyelvtan I. II.

A Franklin tázsulattól: Luther Betüszámtan. — Maczke, költészettan. — Erdélyi Indali, Olv. könyv. — Bellinger, földr. vezérfonal. — Laurent, Az isk. takarékpénztárakról. — Dr. Császár, Algebra. Szász, A vers-szavalás. — Szász, Számitástan.

Sallmayer könyvkereskedése Bécsben: Schwicker, Deutsche Sprachlehre.

Pichler könyvkereskedése: Rothe, Naturgeschichte II. r.

Kerekes János VI. oszt. tanulótól: Thackeray, Esmond Henrik. Regény.

Telegdy László úrtól Debreczenben: Alföldi hirlap 1876 első félévi folyama.

Fogadják a t. pártfogók becses ajándékaikért legőszintébb köszönetünket.

A gymn. könyvtár könyvállománya a lefolyt tanév végén 3140 kötet, a könyvtári költség pedig **295** frt volt.

C) Rajztár: őre **Kövi Imre** *tanár.*

Összes költség 36 frt, mely összegen nagyobb részben gypsminták és szobrok vétettek.

Ezen kimutatások szerint az iglói főgymnásium $187^5/_6$-ban tanszerekre, s egyéb művelődési eszközökre összesen **957** frtot költött, beszámitva az önképző körök költségeit is.

XI.

Tápintézet.

Gondnok $187^{5}/_{6}$-ban: **Róth Márton** *tanár.*

A tápintézetbe felvétetett összesen 247 tanuló. Évközben kilépett 12, maradt az év végén 235. — Ezek közül ebédre és vacsorára járt 94; csupán ebédre 141. — A jótéteményesek száma 32 volt. (Lásd a VIII. sz. a). — Az elengedett dijak összege 686 frt 30 kr.

XII.

Jótékonysági rovat.

Mély köszönetünk kifejezésével jegyezzük e rovatba a tanügy azon buzgó pártfogóinak neveit, kik a lefolyt évben kegyeletes adományaikkal örvendeztették meg tanintézetünket; névszerint

a XVI. szepesi városok takarékpénztára a helybeli tanári nyugdijintézet alapjának 60 frt, a gymnásiumi museumnak 20 frt, a könyvtárnak 20 frt, a tápintézeti pénztárnak 20 frt, összesen **120** frtot.

Az iglói takarék- és hitelintézet jutalmazásokra 40 frt, a museumnak 10 frt, könyvtárnak 10 frt, a tápinfézetnek 10 frt, összesen **70** frtot.

Önképző köri jutalmakra: Alpár Ernő 1 frt, Antal Károly, 2 frt, Benigny Erwin 2 frt, Benigny Sándor 1 frt, Fábry János lelkész 1 frt, Fest Otto 1 frt, Jantner isk. felügyelő 2 frt, Jeszenszky Pál 1 frt, Kalmár Bertalan 1 frt, Kaufmann L. 1 frt, Langsfeld Ede 3 frt, Lehoczky Jenő 1 frt, Dr. Lorx 1 frt, Majevszky 1 frt, ifj. Marschalkó Józs. 1 frt, Melczer Ág. 2 frt, Mikolay János 1 frt, Münnich isk. felügy. 2 frt, Dr. Neubauer 1 frt, Nosz János 90 kr., Prihradny Guido 2 frt, Rosenberg 1 frt, Schnapka Alajos 2 frt, Dr. Schubert 2 frt, Schwartz K. 1 frt, Schwartz L. 1 frt, Schwartz L. (Kotterbach) 90 kr., Dr. Simenszky 1 frt, Sóltz R. 1 frt Topscher egyh. felügyelő 3 frt, Ujlaky Jenő 1 frt, Várallyi 1 frt, Weisz Andr. 90 kr., Windt Ede 1 frt, Windt Józs 2 frt, Windt L. J. 2 frt, Windt Lász. 1 frt, Zlocha 1 frt. = 57 frt 70 kr.

Putsch Tóbiás 4 jutalmi könyvet.

A tápintézet javára adakoztak: Alex Lajos 1 frt, Alpár Ernő 2 frt, Antal K. 1 frt, Bartholy L. 60 kr., Bartsch J. 1 frt, Bartsch L. 1 frt, Bartsch F. 1 frt, Benigny L. 1 frt, Bock E. 60 kr., Bogsch L. 1 frt, Breyer M. 1 frt, Brűderlein 1 frt, özv. Dobay Amália 2 frt, Dundas 3 frt, Fábry lelkész 2 frt, Fábry Johanna 1 frt, Fábry L. 1 frt, Fábry F, 1 frt, Fedor 1 frt, Fest 1 frt, Gally E. 1 frt, Gärtner J. 1 frt, Gärtner K. 2 frt, özv. Glósz Jenny 5 frt, Goldlust 1 frt, Gotthard 2 frt, Görgey Istv., 5 frt, Gura 60 kr., Hajts János 2 frt, Jantner Armand 2 frt, Jantner isk. felügy. 3 frt, özv. Jantner Erzs. 2 frt Jendrassik M. 5 frt, Kalmár 2 frt, Klein J. S. 2 frt, Kozmund 1 frt, Langs-

feld E. 3 frt, Dr. Lorx 2 frt, Lukasievics 1 frt, Lumtzer L. 50 kr., Majevszky 1 frt, özv. Marschalkó Jul. 50 kr, ifj. Marschalkó Józs. 2 frt, Melczer Ag. 2 frt, özv. Melczer Erzs. 1 frt, Mikolay J. 2 frt, Mohr Katalin 50 kr., Münnich isk. felügy. 5 frt, özv. Münnich Adolfné 1 frt, Neubauer Fer. 2 frt, Dr. Neubauer 2 frt, Novák Béla 1 frt, Novák Józs. 1 frt, Pollák A. 1 frt, Posewitz 3 frt, Rajter K. 50 kr., Roth Andr. 1 frt, özv. Roth Sarolta 50 kr., Schelle 50 kr., Dr. Scherffel 2 frt, Schnapka 3 frt, Dr. Schubert 3 frt, Schwartz K. 2 frt, Sóltz R. 2 frt, Topscher egyh. felügy. 5 frt, Thern Sánd. 1 frt, Ujlaki J. 2 frt, Várallyi 2 frt, özv. Weber V. 50 kr., Windt Józs. 1 frt, össresen **119** frt. **30** kr. — Továbbá élelmi szerekben: Bartholy Mih., ifj. Fábry János, Róth Guszt. és özv. Strauch Erzs. egy-egy mérő burgonyát.

A jövő $187^{6}/_{7}$-ki tanévre vonatkozók.

Az $187^{6}/_{7}$-ki tanév megnyitása szeptember 4-kén történik. — A felvételi és pótvizsgák szept. 1., 2. és 3-kán tartatnak.

A *tandij* egész évre 15 frt, melynek fele a beiratáskor, másik fele febr. 1-jén fizetendő. A más tanintézetből érkezők azon felül egy frt beiratási dijt fizetnek az igazgatónál. Kik a franczia leczkékben részt akarnak venni, félévenként 3 ftot fizetnek.

A *tápintézeti* felvételre nézve megjegyzendő, hogy

a) a felvétel a tápintézetbe az igazgató által történik;

b) a tápintézeti dij egész évre ebédért és vacsoráért 55 frt, csak ebédért 45 frt, — evőeszközök használatáért 20 kr. — A tápdij fele a felvételkor, másik fele febr. 1-jén a táp. *gondnoknál* pontosan befizetendő, különben az illetők a tápintézetből kizáratnak;

c) az ebéd áll: leves, $^{1}/_{4}$ font hús, $^{3}/_{4}$ font kenyér és elegendő főzelékből, a vacsora: főzelékből;

d) minden tápintézeti növendék tartozik magát a fennálló tápint. házi rendnek feltétlenül alá vetni;

e) azon tanulók, kik a tápint. dij elengedéséért akarnak folyamodni, szegénységi és jó bizonyitvánnyal felszerelt — az iskolai tanácshoz czimezendő — folyamodványaikat f. é. *aug. 15-éig* az igazgatóhoz bérmentve küldjék be; — azoknak, kik már a mult tanévben is a jótéteményesek közé tartoztak, nem szükséges kérvényöket az emlitett bizonyitványokkal ellátni.

Végre azon szülők tájékozásául, kik az iskoláztatás költségeire nézve a helybeli viszonyokat még nem ismerik, felemlítjük hogy a mult évben következő árakat fizettek a tanulók:

a) *teljes ellátásért* havonként 20, 25, 30, 35 ftot; — ugynevezet *fél* ellátásért (ebéd nélkül) 11—12 ftot;

b) lakásért reggelivel, mosással, takaritással (télen fütéssel) havonként 6 frt—6 frt 50 krt; — reggeli nélkül 4 ftot.

Zongora (zene) tanitásért fizettek tanulóink egy-egy órát 40—50 krjával. — *Rajz* és *tornázásért* külön dij nem fizettetik.

ORSZÁGOS PEDAGÓGIAI KÖNYVTÁR ÉS MÚZEUM

TARTALOM.

	Lap.
1. *Tanodai kronika 187$^{5}/_{6}$.*	3
2. *Az iskolai tanács*	5
3. *A tanári kar*	6
4. *A tanterv átnézete a heti óraszámot tekintve*	7
5. *Az egyes osztályok és azokban tanitott tantárgyak*	8
6. *Statistikai kimutatás a tanulókról*	25
7. *Az 187$^{5}/_{6}$-ki érettségi vizsga*	27
8. *Ösztöndijak és egyéb segélyezések*	28
9. *A gymnásiumi önképző körök*	29
10. *Tanszer gyüjtemények*	30
11. *Tápintézet*	33
12. *Jótékonysági rovat*	33
13. *A jövő tanévre vonatkozók*	35